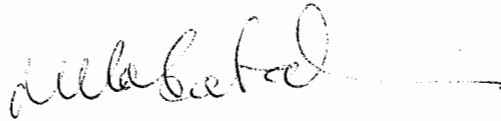

Szikszo Város Önkormányzata
ÁROP-1.A.3-2014-0111
Területi együttműködést segítő program Szikszo
pályázat keretében
fenntarthatósági szempont érvényesítése

Útmutatók, jogszabályok listája, jogszabályok közérthető magyarázata

Készítette:

Dr. Vaskó Katalin

ügyvéd

Tartalomjegyzék

1. Feladat meghatározás és módszertan	3. oldal
2. A feladattal érintett környezet bemutatása	5. oldal
3. Érintett jogszabályok listája	11. oldal
4. Közérthető magyarázat – az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény	13. oldal
5. Közérthető magyarázat - a lakásépítés támogatásáról szóló kormányrendelet (CSOK)	22. oldal
6. Közérthető magyarázat - a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló törvény	30. oldal

Készítette:

Dr. Vaskó Katalin ügyvéd

3525 Miskolc, Madarász Viktor u.13. II. lph., 2 em. /207.

Tel.: +36 30 838 1525

E-mail: vaskokatalin@gmail.com

1. Feladat meghatározás és módszertan

Szikszó Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) az Államreform operatív program keretében megvalósuló „Területi együttműködést segítő programok kialakítása az önkormányzatoknál a konvergencia régiókban” Kódszám: ÁROP-1.A.3.-2014 pályázaton indult, és a pályázata támogatásban részesült.

Az Önkormányzat a pályázathoz tartozó részletes felhívás és útmutató E.2. Horizontális szempontok 2. Fenntarthatóság pontjai közül az 1. Jogszabályi keretek összefoglalása szempontot választotta.

Ennek keretében az Önkormányzat kötelezettsége:

A projekt által érintett ügycsoport, illetve feladat/szolgáltatás kereteit meghatározó jogszabályok listájának felsorolása, valamint a főbb jogi rendelkezések érthető összefoglalása felhasználói ügyintézői útmutatók részeként. A dokumentumokat ingyenesen hozzáférhetővé kell tenni a honlapon és az ügyfélszolgálaton kinyomtatva. Ellenőrzési dokumentumok a megvalósítás során:

- Útmutatók, jogszabályok listája, jogszabályok közérthető magyarázata.

Az Önkormányzat külső szakértőként bízott meg a feladat ellátásával, hogy a pályázat során vállalt kötelezettségének eleget tegyen. A feladat ellátásához rendelkezésemre bocsátotta a pályázathoz tartozó részletes felhívás és útmutatót, a pályázat szakmai koncepcióját, és a pályázat megvalósítása során érintett jogszabályi témaköröket. Erre tekintettel az Önkormányzat három nagy témakört jelölt meg a megbízásom keretében, melyekre vonatkozóan az érintett jogszabályok közérthetővé tétele szükséges:

- egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség
- lakástámogatás, lakáshoz jutási lehetőségek
- hozzátartozók közötti erőszak kezelése

A három témakör tekintetében azonosítottam a releváns jogszabályi előírásokat.

Azok értelmezése és közérthetővé tétele tekintetében az alábbi módszert alkalmaztam:

Az érintett jogszabályok szövegezése meglehetősen elvont, több helyen szakmai jellegű és ezért bár jogi értelemben tömör és szabatos, de a jogilag képzetlenek számára nem érthető és nyelvtanilag is bonyolult. A jogszabályok tematikáját, tartalmát követve a szövegezésüket le kellett egyszerűsíteni, köznapi nyelven és

közérthetően megfogalmazni. Emiatt a magyarázat nyilvánvalóan kevésbé pontos megfogalmazású mint az eredeti jogi szöveg, viszont a megérthetőséget ez segíti elő. A módszer természetesen maga után vonja, hogy a közérthetőség érdekében megfogalmazott jogszabályi leírások – a jogszabályokkal ellentétben – nem tekinthetők kötelező érvényűnek, nem helyettesítik a konkrét jogszabályokat, és a járulékos jogi környezetet, azaz egyedi esetekben az általam megfogalmazott magyarázatokban foglaltak nem tekinthetők kötelező érvényű állásfoglalásnak vagy hivatkozási alapnak.

A jogszabályok közérthetővé tétele kizárólag azt a célt szolgálja, hogy az állampolgárok nem szakmai, hanem saját köznapi nyelvezetükön tájékozódhassanak az adott témakörben a jogszabályi lehetőségeikről, illetőleg a jogszabályban foglaltakat megértsék, elsajátítsák, és felelős módon dönthessenek, hogy tudnak-e, illetve akarnak-e élni a jogszabályokban foglalt lehetőségeikkel.

2. A feladattal érintett környezet bemutatása¹

A Szikszói járás Borsod-Abaúj-Zemplén megyei járás a Cserehát és a Hernád völgyének találkozásánál. Járásszékhelye Szikszó. Összterülete 309,24 km², népessége 17 501 fő, népsűrűsége 57 fő/km² a 2012. januári adatok szerint. Egy város (Szikszó) és 23 község tartozik bele.

A térség lakónépessége 2012-ben 19.586 fő volt, állandó népessége pedig 19.768 volt, ami a megye lakosságának 2,6 %-át tette ki. A térség legnépesebb települése 6.058 lakossal Szikszó, amelyet Aszaló követ mindössze 2.051 fővel. A többi település közül 8 db haladja meg az 500 főt (Halmaj, Alsóvadász, Kázsmárk, Homrogd, Felsődobsza, Rásonysápberencs, Felsővadász, Selyeb). A 200 főnél kisebb népességű települések Gyagyvendégi (192), Kupa (178 fő), Abaújszolnok (168 fő), Abaújlak (106 fő), és Nyésta (68 fő). A terület népsűrűsége 66 fő/km² volt, mely jóval a megyei, régiós és országos átlag alatt van. Két olyan település van a kistérségben, melyek népsűrűsége 120 fő/km² fölött van, ezért urbánus jellegű településnek tekinthetők (Szikszó, Halmaj).

A 311/2007. (XI.17.) Kormányrendelet szerint a szikszói kistérség a komplex programmal segített leghátrányosabb helyzetű kistérségek közé tartozik. (A kistérség és a járás ugyanazokat a településeket öleli fel, így a járás mind a 24 települése is ezen besorolásba tartozik.) A járás egyetlen városa a járásközpont Szikszó. A járásra jellemző az aprófalvas településszerkezet, az országos átlagot meghaladó munkanélküliség, a fejletlen alapstruktúra, az alacsony beruházási szint, az üzleti és más szolgáltatások hiánya. Szintén jellemző a hátrányos helyzetű, mélyszegénységben élő roma és nem roma lakosság magas aránya.

Kifejezetten pozitív mutató, hogy az állandó népesség 56%-a (több mint 11.000 fő) aktív korú, tehát 18-59 éves korú közé esik. Néhány településen az aktív korú népesség aránya az 56%-ot is meghaladja, máshol viszont 50% alatt van, Szikszón más városokhoz hasonlóan az arány kedvezőbb, 59,3%. Az időskorúak (60 évesnél idősebbek) aránya a kistérségben az állandó népesség 18,6%-a, ami kedvezőbb, mint a megyei 19,8%-os arány. Azonban több településen figyelhető meg az elöregedő népesség kialakulása. Ezeken a településeken a 25%-ot is meghaladja az idős korúak aránya. A fiatalok aránya magasabb az

¹ Szikszó Város Önkormányzata ÁROP-1.A.3-2014-0111 Területi együttműködést segítő program Szikszón pályázat szakmai koncepciójából kivonatosan átemelt részek

időskorúakétól, illetve a megyei átlagtól is. A kistérségben, 2004-ben 28 fővel több elhalálozás történt, mint elveszületés, így az 1000 főre számított természetes szaporodás -1,4 volt. Ez a megyei -3,9-nél jóval kedvezőbb adat. Azonban a kistérség nem minden településén negatív a természetes szaporodás. A kistérség települései között tíz rendelkezik pozitív természetes szaporodással, a többiben ez az érték negatív, némelyikben kimagaslóan az (Szikszó -20).

A Szikszói térségben a vándorlási különbözet 1000 főre vetítve -1,2 volt 2004-ben, a megyei értéknél ez lényegesen kedvezőbb. A térségben 6 település pozitív vándorlási különbözettel rendelkezik (Abaújszolnok, Alsóvadász, Felsővadász, Rásonysápberencs, Selyeb és Szikszó). Viszont több településről kifejezetten sokan vándorolnak el a helyi lakossághoz viszonyítva (Gagyvendégi, Hernádkércs, Gadna, Kupa).

A Szikszói térségben a közel 11 ezer fő aktív korú népességből 4.801 főnek volt munkaviszonya 2004-ben. Ez 43%-ot jelent, ami rosszabb a megyei 51%-os átlagnál. A teljes állandó népesség 24%-ának van munkaviszonya, míg a megyében 30%-nak.

Az adófizetők aránya a legmagasabb Nagykinizsen és Abaújlakon, ahol meghaladja az aktív korúak 75%-át. A mutató 40% alatti Selyeben, Gagybátoron, Felsővadászon, Abaújszolnokon és Gadnán. Az aktív korúak több mint 50%-ának van munkaviszonya Nagykinizsen és Szikszón, viszont kevesebb, mint 30%-nak van munkaviszonya Gagybátoron, Felsővadászon, Abaújszolnokon és Gadnán.

A járás déli részét átszeli át a 3-as főút, a belső forgalmat harmadrangú, illetve helyi utak bonyolítják le. A térségben korábban a mezőgazdaság jelentette a fő megélhetési formát, a piacok beszűkülésével azonban a mezőgazdaságban foglalkoztatottak aránya mára jelentősen lecsökkent. Jelenleg körülbelül fél tucat olyan mezőgazdasági üzem működik a térségben, amelyik több ezer hektáron gazdálkodik. Még ma is jellemző a kistérség egyes településein a családi gazdálkodás, bár egyre kisebb arányban.

Szikszó kivételével az ipar sem rendelkezik nagy foglalkoztató szereppel a térségben, bár néhány településen kisebb üzemek megtalálhatóak. A Szikszói Ipari Parkba betelepült vállalkozások jelentik a térség legnagyobb foglalkoztatóit.

A Szikszó Járás egyrészt a társadalmi, másrészt a gazdasági mutatók alapján is a legrosszabb helyzetű járások utolsó harmadába tartozik. Ráadásul a járás egy jelentős része 50 km-nél távolabb fekszik a megyeszékhelytől, illetve a

gyorsforgalmi utaktól, ami tovább növeli a hátrányos helyzetét. A szomszédos járások / kistérségek közül 4 hasonlóan hátrányos helyzetűnek tekinthető. Ezen kistérségeknek / járások és településeiknek az OTK-ban meghatározott részcélok elérése a közép és hosszú távú fejlesztési cél. Szikszóra, mint járási központra több sajátos rész cél elérése is hárul. Így az alapvető települési fejlesztéseken túl, értve ezalatt az infrastruktúra fejlesztését, a foglalkoztatás bővítését, és a közszolgáltatások megfelelő szintre hozását, olyan speciális központi települést érintő fejlesztéseket is meg kell valósítani, mint a környező települések lakói által igénybevett szolgáltatások bővítése, a térségi központ elérhetőségének a javítása, a helyi és térségi közösségek megteremtésének a segítése.

A járás lakossága jellemzően előregedő, a képzetesebb, kvalifikáltabb fiatalok a képzettségük megszerzése után a térségből elvándorolnak. Jellemző a cigány népesség magas aránya. Ez a megyei arány közel kétszerese. A gettósodó települések Monajtól Gagybátorig a kistérség északi területén már egybefüggő térséget alkotnak. A roma lakosság halmozottan hátrányos helyzete egyre erősödő szociális problémát jelent a járás számára.

A járás aprófalvaiban élő cigányság körében a legalacsonyabb az iskolai végzettség, rendkívül nagy a képzetlenség aránya. Ennek egyik következménye, hogy a munkanélküliség értéke a megyén belül az egyik legmagasabb és romló tendenciát mutat.

Más társadalmi csoportok is előnytelen helyzetben vannak a munkaerőpiacon, elsősorban a nem, faji vagy etnikai származás, vallási hovatartozás, testi vagy szellemi fogyatékoság vagy kor alapján történő hátrányos megkülönböztetés miatt.

A társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok szinte egyedüli lehetősége a foglalkoztatásra a közfoglalkoztatás, aminek aránya a kistérségben az országos átlagot többszörösen haladja meg, de még így sem képes az elszomorító helyzet kezelésére.

Az itt élő lakosok, családok jövedelmi bevételeinek döntő többségét a gyermekek után járó támogatások és segélyek teszik ki. A roma népesség hagyományosan magas születésszámának hatására magas a gyermekkorúak aránya (egy-egy településen a népesség több mint egynegyede gyermek), akiknek esélye a felemelkedésre - követendő minta, illetve a lehetőségek hiányában - alig-alig van.

Nagy valószínűséggel rájuk is a képzetlenség, fiatalkori családalapítás és a munkanélküliség vár.

Az alacsony foglalkoztatási szint, az alacsony jövedelem és magas gyermekszám következtében a kistérségben nagyon magas a települések szegénységi kockázata. Az életkörülmények rosszak, a lakások komfortfokozata minimális, az infrastrukturális hálózatokhoz való csatlakozás alacsony.

Mivel a kistérségben a roma népesség meghaladja az országos átlag kétszeresét, a kistérség több településén pedig az országos átlag háromszorosát is. Ez azért fontos, mert a cigányság térségi koncentrációja a szegregáció erősödésével jár. A társadalmi integrációt pedig nagyban gátolja, ha térben elkülönül a cigány népesség. A térségi szegregáció megjelenésével a térbeli elkülönülés már nem csak településen belül, hanem települések között is jelentkezik, ami nagyobb probléma. Ezekben a térségekben a településközi kapcsolatok erősítése elengedhetetlen.

Problémát jelent, hogy a kistelepülések ellátórendszere hiányos, a központi települések intézményeit és szolgáltató egységeit az elérhetőségi nehézségek és a lakosság alacsony jövedelmi helyzete miatt az itt élők korlátozottan tudják csak igénybe venni.

A járás legégetőbb problémája a munkahelyteremtés, továbbá a munkavállaló korú lakosság jövedelemszerző képességének javítása. Miskolc közelsége munkavállalás, vállalkozói piac szempontjából kedvező lehetőséget nyújt, ugyanakkor a nagy számú szakképzetlen munkaerő számára jelenleg nem jelent valós esélyt.

A kistérség fenntartható felzárkózásának alapvető feltétele az oktatási-nevelési és szociális adottságok fejlesztése, a korai felzárkóztatás feltételeit megteremtő helyi és térségi intézmények korszerűsítése, új szemléletű oktatási módszerek bevezetése. A kistérségben szükségszerű a szülők munkavállalását és a hátrányos helyzetű gyermekek korai beilleszkedését elősegítő bölcsődei, óvodai kapacitások növelése.

Az iskolai képzés diverzifikálása, a korszerű képzési programok kidolgozása mellett a helyi ösztöndíjprogramok, tehetséggondozó kurzusok, a roma fiatalok tanulását és továbbtanulását segítő programok jelenthetik a humán erőforrások fejlesztésének meghatározó részét. A foglalkoztatás bővítésére irányuló helyi vállalkozásfejlesztési projekteken túl a térségben jelentős szerepet vállalhatnak a

Készítette:

Dr. Vaskó Katalin ügyvéd

3525 Miskolc, Madarász Viktor u.13. II. lph., 2 em. /207.

Tel.: +36 30 838 1525

E-mail: vaskokatalin@gmail.com

helyi civil szervezetek kezdeményezései, melynek keretében a versenyképes szakmával, illetve szakképzettséggel nem rendelkező, hátrányos helyzetű lakosok is esélyt kaphatnak a munka világába történő integrálódáshoz.

Az ÁROP-1.A.3.-2014 pályázati kiírás az ÁROP 1. prioritásának célkitűzéseire illeszkedik, amelynek részét képezi a társadalmi felzárkózás érdekében eredményes, befogadó és költséghatékony szervezetek kialakítása, a partnerekkel való közös gondolkodás, továbbá a közszolgáltatások minőségének javítása.

A 2003. CXXV. törvény előírta a települési önkormányzatok részére helyi esélyegyenlőségi program (HEP) kidolgozását, melyet az önkormányzati képviselő testületek öt évre szólóan fogadnak el. Az ÁROP jelen pályázati konstrukciója az egy járáson belül található települési önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megvalósításához, összehangolásához járul hozzá, valamint a program keretében lehetőség nyílik az önkormányzatok és az állami fenntartásba került intézmények által ellátott közszolgáltatások megszervezésének finomhangolására, különös tekintettel az esélyegyenlőség érvényesítésére a felzárkózás, az oktatás, képzés, a szociális ellátások, az egészségügy és a foglalkoztatás területén.

A szikszói járás nagy része hátrányos helyzetű településeket foglal magában. Amint a fentiekben bemutatásra került ezek lakosságának nagy hányada roma származású, akiket fokozottan súlyt az elszegényedés, a kilátástalanság, valamint a faji, etnikai diszkrimináció a munkaerő piacon és az élet egyéb területein.

De a térség beszűkült munkaerő piaci lehetőségei más hátrányos helyzetű csoportok esélyeit is rontják, beleértve a nőkét, a fogyatékkal élőkét, ezért a helyi esélyegyenlőségi programok kialakításánál, összehangolásánál, finomhangolásánál ezekre a csoportokra is figyelemmel kell lenni, az ő problémáikat is kezelni kell.

Az ÁROP program megvalósításával elérhető az önkormányzatok által ellátott közszolgáltatások megszervezésének hatékonyságának javítása, a járási települések közötti együttműködés erősítése az esélyegyenlőség területén. A program eredményeként kialakításra kerülnek az esélyegyenlőségi programok végrehajtásához szükséges szolgáltatási és intézményi együttműködések a járásokban. Kialakulnak, megerősödnek a társadalmi párbeszéd, a közösségi tervezés helyi rendszerei a HEP-ek megvalósításának vonatkozásában. Létrejön a felzárkózással kapcsolatos, kiemelten a Helyi Esélyegyenlőségi Programokban

Készítette:

Dr. Vaskó Katalin ügyvéd

3525 Miskolc, Madarász Viktor u.13. II. lph., 2 em. /207.

Tel.: +36 30 838 1525

E-mail: vaskokatalin@gmail.com

foglalt feladatok járási szintű egyeztetésének párbeszéd fóruma (járási szintű felzárkózási kerekasztalok). Elkészül a járáson belül felmerült, és a települések együttműködését igénylő problémák komplex kezelését megalapozó – a járási felzárkózási kerekasztal által elfogadott - „Esélyteremtő-programterv”, valamint megvalósul ezen „Esélyteremtő-programterv” disszeminációja.

Az ÁROP program célja, hogy a helyi esélyegyenlőségi programok kapcsán hosszú távú együttműködés alakuljon ki a járáshoz tartozó önkormányzatok között és ezáltal javuljon az önkormányzatok által ellátott közszolgáltatások megszervezésének hatékonysága, valamint a közszolgáltatások minősége. Társadalmi szinten a program az előítéletesség csökkentését, a társadalmi felzárkózás és az esélyegyenlőség céljai iránti elkötelezettséget tűzte ki célul és végeredményben azt, hogy javuljon a helyi esélyegyenlőségi programok célcsoportjainak helyzete.

Az Önkormányzat által vállalt fenntarthatósági szempont megvalósítása is illeszkedik a fenti célokhoz, a bemutatott környezetben a fenntarthatósági szempont kiemelten érvényesülni tud.

3. Az érintett jogszabályok listája

- **2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról**

- **256/2011. (XII. 6) Korm. rendelet a lakásépítés támogatásáról**

- **2009. évi LXXII. törvény a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról**

Jogszabályok közérthető magyarázata

A jogszabályok magyarázata a következő oldalakon található, a pályázati előírásnak való megfelelés érdekében ezeket javasolt ingyenesen hozzáférhetővé tenni a honlapon és az ügyfélszolgálato(ko)n kinyomtatva.

Közérthető magyarázat
az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény

4. 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

Kikre vonatkozik az egyenlő bánásmód követelménye:

A törvény értelmében *minden Magyarországon tartózkodó személlyel* - beleértve a belföldieket, külföldieket, a gazdasági és egyéb társaságokat, szervezeteket – azonos tisztelettel és körültekintéssel kell eljárni, és mindenkit azonos mércével kell mérni.

Mely személyeknek, társaságoknak, szervezeteknek kell alkalmazniuk az egyenlő bánásmód követelményét, és kikre nem vonatkoznak a törvény szabályai:

A törvény rendelkezései elsősorban a magyar államra és szerveire, a helyi és kisebbségi önkormányzatokra és szerveikre, a költségvetési szervekre, a közintézményekre, az oktatási, szociális, gyermekvédelmi, művelődési, egészségügyi intézményekre, közalapítványokra, köztestületekre, a munkavállalók és munkáltatók érdekképviseleti szerveire, a közszolgáltatást végző szervezetekre, az önkéntes kölcsönös biztosítópénztárakra, a magánnyugdíjpénztárakra, pártokra vonatkoznak eljárásaik során.

Az egyenlő bánásmód követelményét az előzőeken túlmenően meg kell tartaniuk mindazoknak is, akik helyiségeikben nyilvános ügyfélforgalmat bonyolítanak, árut forgalmaznak, szolgáltatást nyújtanak, így például az üzleteknek, boltoknak, éttermeknek, kávézóknak, bankoknak, stb.

Az egyenlő bánásmód szem előtt tartásával kell eljárnia továbbá annak az egyéni vállalkozónak, társaságnak vagy szervezetnek, amely állami támogatásban részesül, a támogatás felhasználása során, valamint a munkáltatóknak is munkavállalóikkal szemben.

Nem vonatkoznak a törvény rendelkezései a családi viszonyokra, a hozzátartozók közötti viszonyokra, a vallási közösségekre a hitéleti tevékenység vonatkozásában, a társaságok, szervezetek tagjainak egymás közötti viszonyaira.

Mi mi minősül az egyenlő bánásmód megsértésének:

- a közvetlen hátrányos megkülönböztetés,
- a közvetett hátrányos megkülönböztetés,
- a zaklatás,
- a jogellenes elkülönítés,
- a megtorlás.

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés:

Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül, ha valamely személy vagy csoport az alábbi okok miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint más személyek vagy csoportok:

- nem,
- faji hovatartozás,
- bőrszín,
- nemzetiség,
- nemzetiséghez való tartozás,
- anyanyelv,
- fogyatékoság,
- egészségi állapot,
- vallás vagy világnézeti meggyőződés,
- politikai vagy más vélemény,
- családi állapot,
- anyaság, terhesség, apaság,
- szexuális irányultság,
- nemi identitás,
- életkor,
- társadalmi származás,
- vagyoni helyzet,
- munkaviszony vagy egyéb foglalkoztatási jogviszony részmunkaidős jellege vagy határozott időtartama,
- érdekképviselőhez való tartozás,
- egyéb helyzet, tulajdonság miatt.

Készítette:

Dr. Vaskó Katalin ügyvéd

3525 Miskolc, Madarász Viktor u.13. II. lph., 2 em. /207.

Tel.: +36 30 838 1525

E-mail: vaskokatalin@gmail.com

Közvetett hátrányos megkülönböztetés:

Közvetett hátrányos megkülönböztetésről akkor beszélünk, ha az egyenlő bánásmód látszólag biztosított, azonban valójában egyes személyek, csoportok mégis jóval hátrányosabb helyzetbe kerülnek másokhoz képest. Például azért, mert bizonyos hátrányos rendelkezések csak rájuk vonatkozathatók, vagy mert valamely előnyökből eleve kimaradnak.

Zaklatás:

A közvetlen hátrányos megkülönböztetésnél felsorolt okok (nem, faji hovatartozás, bőrszín, nemzetiség, stb.) miatt az emberi méltóságot sértő, megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszégyenítő, támadó magatartás.

Jogellenes elkülönítés:

Olyan rendelkezés, amely a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnél felsorolt okok (nem, faji hovatartozás, bőrszín, nemzetiség) miatt egyes személyeket vagy csoportot másoktól elkülönít, anélkül, hogy azt törvény megengedné.

Megtorlás:

Megtorlásról akkor beszélünk, ha valakit azért ér sérelem, mert az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szót emelt.

Teendők az egyenlő bánásmód követelményének megsértése esetén:

Per indítható vagy hatósági eljárás kezdeményezhető jellemzően a következő területeket érintően: személyiségi jogi per, munkaügyi per, fogyasztóvédelmi, munkaügyi, szabálysértési hatósági eljárás, illetve az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz lehet fordulni (itt részletesebben ez utóbbiról lesz szó.)

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság***Mit tehet az Egyenlő Bánásmód Hatóság, ha valakit jogsérelem ér:***

- kérelemre vagy hivatalból vizsgálatot folytat, hogy megsértették-e az egyenlő bánásmód követelményét,
- kérelemre vizsgálja, hogy az arra kötelezett munkáltatók elfogadták-e az esélyegyenlőségi tervet,
- pert indíthat közérdekű igényérvényesítéssel azon személyek és csoportok jogainak védelmében, akikkel szemben megsértették az egyenlő bánásmód követelményét,
- az érintetteknek tájékoztatást ad és segítséget nyújt az egyenlő bánásmód megsértése elleni fellépéshez.

Hivatalból akkor jár el a Hatóság, ha az alábbi szervek sértik meg az egyenlő bánásmód követelményét: a magyar állam, a helyi és nemzetiségi önkormányzatok és ezek szervei, a hatósági jogkört gyakorló szervezetek, a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság honlapján rendszeresen közzéteszi jelentéseit, javaslatait, valamint a működésével kapcsolatos részletes információkat, így onnan tájékozódni lehet munkájukkal kapcsolatban.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárása:

Ügyintézési határidő, soron kívüli döntés:

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság ügyintézési ideje: 75 nap.

Soron kívüli döntés: kiskorú érdekeinek veszélyeztettsége esetén, ennek maximális ideje: 45 nap.

Meghallgatás:

A Hatóság meghallgatja a bejelentést vagy kérelmet tevő személyt. Kérelemre a meghallgatás történhet a sérelmet okozó távollétében is.

Ha a hatóság meg kíván hallgatni valakit, és az nem a hatóság székhelyén lakik vagy tartózkodik, a lakóhelye szerinti polgármesteri hivatalban hallgatja meg.

Tárgyalás:

Ha a hatóság tárgyalást tart, azt a kérelmező lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti polgármesteri hivatalban tartja meg. A hatóság tárgyalása nyilvános. A nyilvánosság kizárható, ha minősített adat, üzleti vagy egyéb titok védelme miatt, a közérkölcös vagy az ügyfél személyiségi jogainak védelmében az szükséges.

A kérelemre indult eljárásban a hatóság tárgyalást tart, de ez az ügy jellege miatt vagy a kérelmezőre tekintettel mellőzhető.

Mielőtt a hatóság meghozná döntését, megkísérli egyezség kötését.

Tesztelés:

A Hatóság tesztelést végezhet, melynek során azt vizsgálja, hogy a sérelmet okozó hogyan tartja be (vagy nem tartja be) az egyenlő bánásmód követelményét, azáltal, hogy a bejelentésben szereplőhöz hasonló helyzetet teremt a sérelmet okozónál, így tesztelve az adott szituációban tett reakcióit. A tesztelés eredménye a későbbiekben bizonyítékként felhasználható.

Az eljárási költségek megelőlegezése, viselése:

Az eljárás költségeit a hatóság vagy a sérelmet okozó fél előlegezi meg, illetve viseli. A sértett fél csak rosszhiszeműség esetén kötelezhető a költségek viselésére.

A hatóság az alábbiakat teheti, ha megállapítja, hogy megsértették az egyenlő bánásmód követelményét:

- elrendelheti az egyenlő bánásmód követelményét sértő állapot megszüntetését,
- megtilthatja az egyenlő bánásmód követelményét sértő magatartást a jövőre nézve,
- elrendelheti döntésének nyilvános közzétételét,
- ötvenezer forinttól hatmillió forintig terjedő bírságot szabhat ki,
- más törvényben meghatározott jogkövetkezményt alkalmazhat.

Mindezek külön-külön és együttesen is alkalmazhatók.

A hatóság döntése ellen *fellebbezni nem lehet*, de *bírósági felülvizsgálatát lehet kérni* a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól keresetlevélben.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság nyilvántartja azokat a foglalkoztatókat, amelyekre vonatkozóan jogerős döntést hozott az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt, hogy a nyilvántartott adatokat más szervek eljárásukban felhasználhassák.

Képviselet:

Az, akivel szemben megsértik az egyenlő bánásmód követelményét, meghatalmazhat civil és érdekképviseleti szervezetet vagy az Egyenlő Bánásmód Hatóságot, hogy őt a hatóságok előtt képviselje. Például munkaügyi perben, személyiségi jogi perben.

Az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének jellegzetes esetei egyes területeken:

Foglalkoztatás:

A foglalkoztatás területén az alábbi esetekben a legjellemzőbb a hátrányos megkülönböztetés:

- munkához való hozzájutás, álláshirdetés, felvétel, alkalmazási feltételek;
- a munkaviszony, foglalkoztatási jogviszony létesítését megelőző eljárásra vonatkozó rendelkezések;
- a munkaviszony, foglalkoztatási jogviszony létesítése, megszüntetése során;
- a munkavégzést megelőzően vagy annak folyamán végzett képzéssel kapcsolatban;
- a munkafeltételek megállapításában és biztosításában;
- a juttatások, munkabér megállapítása, biztosítása során;
- a munkavállalók szervezeteiben való tagsággal, részvétellel kapcsolatban;
- az előmeneteli rendszerben;
- a kártérítési, fegyelmi felelősség érvényesítése során;
- a szülői szabadság kérelmezésével, igénybevitelével összefüggésben.

Készítette:

Dr. Vaskó Katalin ügyvéd

3525 Miskolc, Madarász Viktor u.13. II. lph., 2 em. /207.

Tel.: +36 30 838 1525

E-mail: vaskokatalin@gmail.com

Szociális területen:

A szociális biztonságot illetően az alábbi területeken kell a legfőképp érvényesíteni az egyenlő bánásmód követelményét:

- társadalombiztosítási ellátások igénylése, biztosítása;
- szociális, gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása során.

Egészségügy:

Az egészségügyi ellátással kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét a következőkben kell leginkább érvényre juttatni:

- betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel;
- gyógyító-megelőző ellátás;
- a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata;
- élelmezés és egyéb szükségletek kielégítése során.

Lakhatás:

A lakhatás területén a hátrányos megkülönböztetés leginkább az alábbiakban nyilvánul meg:

- a lakhatást segítő állami vagy önkormányzati támogatások, kedvezmények vagy kamattámogatás nyújtásával kapcsolatosan;
- állami vagy önkormányzati tulajdonú lakások, építési telkek értékesítése, bérbeadása feltételeinek meghatározása;
- használatbavételi és egyéb építési hatósági engedély kiadásának megtagadása, feltételhez kötése a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnél felsorolt okok (nem, faji hovatartozás, bőrszín, nemzetiség, stb.) alapján;
- a lakáshoz jutási feltételek akként való meghatározása, hogy egyes csoportok a településen vagy településrészen saját elhatározásukon kívül elkülönüljenek.

Készítette:

Dr. Vaskó Katalin ügyvéd

3525 Miskolc, Madarász Viktor u.13. II. lph., 2 em. /207.

Tel.: +36 30 838 1525

E-mail: vaskokatalin@gmail.com

Oktatás, képzés:

Az oktatásban, képzésben a hátrányos megkülönböztetés a következőkben jelentkezik általában:

- az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- a teljesítmények értékelése,
- az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- a kollégiumi elhelyezés és ellátás,
- az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- a tanulói jogviszony megszüntetése során.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti az is, ha

- ha egy oktatási intézményben, annak tagozatában, osztályában, csoportjában egy személyt vagy csoportot jogellenesen elkülönítenek;
- ha egy személy vagy csoport olyan oktatásban, nevelésben részesül, amely nem éri el a szakmai követelményekben, szabályokban meghatározottakat, ennél fogva nem biztosítja a továbbtanulást, a vizsgák letételét, a szükséges felkészültséget.

Áruforgalmazás, szolgáltatások igénybevétele:

Sérti az egyenlő bánásmódot, ha nem, faji hovatartozás, bőrszín, nemzetiség, stb. alapján a helyiségekben nyilvános ügyélforgalmat bonyolítók, árut forgalmazók, szolgáltatást nyújtók (így például az üzletek, boltok, éttermek, kávézók, bankok, biztosítók stb.)

- megtagadják az ügyfél kiszolgálását,
- saját áruiktól, szolgáltatásaiktól eltérő minőségű árut, szolgáltatást nyújtanak,
- olyan feliratot, jelzést helyeznek el, amely arra utal, hogy valamely ügyfelet, ügyfeleket nem szolgálnak ki.

Készítette:

Dr. Vaskó Katalin ügyvéd

3525 Miskolc, Madarász Viktor u.13. II. lph., 2 em. /207.

Tel.: +36 30 838 1525

E-mail: vaskokatalin@gmail.com

Közérthető magyarázat
a lakásépítés támogatásáról szóló kormányrendelet (CSOK)

5. 256/2011. (XII. 6) Korm. rendelet a lakásépítés támogatásáról

A családok otthonteremtési kedvezménye vissza nem térítendő állami támogatás.

A családok otthonteremtési kedvezménye igénybevételének feltételei

Mihez lehet igényelni a családok otthonteremtési kedvezményét:

- új, összkomfortos lakás építéséhez,
- új lakás vásárlásához,
- legalább komfortos használt lakás vásárlásához,
- meglévő használt komfortos, vagy a bővítéssel komfortossá váló lakás bővítéséhez, amelyben az igénylők laknak.

A lakásnak valamennyi esetben Magyarország területén kell lennie.

Új lakás építésénél és vásárlásánál a lakásnak rendelkeznie kell 2008. július 1-én vagy azt követően kiadott építési engedéllyel, használatbavételi engedéllyel vagy a használatbavétel tudomásulvételét igazoló hatósági bizonyítvánnyal.

Lakásépítésnél és lakásvásárlásnál a rendelet meghatározza azt a vételárat is, amelynél magasabb összeg esetén a kedvezmény már nem vehető igénybe.

Ki igényelheti a családok otthonteremtési kedvezményét:

- a magyar állampolgár és akit törvény szerint a magyar állampolgár jogai illetnek meg,
- aki a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodás jogát Magyarország területén gyakorolja, és bejelentett lakóhellyel rendelkezik,
- a harmadik országbeli állampolgár, ha bevándorolt vagy letelepített jogállású,
- a hontalannak elismert jogállású,
- a menekült vagy oltalmazott jogállású.

Milyen gyermek után igényelhető a kedvezmény:

- vér szerinti és örökbefogadott gyermek után,
- gyámság alatt álló, legalább egy éve vele együtt élő és általa eltartott gyermek után,
- fiatal házaspár – a meglévő gyermei számától függetlenül - legfeljebb két születendő gyermekvállalása esetén.

Az első két esetben a gyermeknek az igénylővel egy háztartásban kell élnie, általa eltartottnak kell lennie, és a felépített, bővített vagy megvásárolt lakásba vele együtt kell beköltöznie.

Gyámság alatt álló gyermek esetén, ha a gyámság három éven belül megszűnik, a kedvezményt az igénylőnek vissza kell fizetnie.

A családok otthonteremtési kedvezményét ugyanazon gyermek után csak egy alkalommal lehet igénybe venni.

Egyéb feltételek az igényléshez:

A családok otthonteremtési kedvezményével érintett lakásban az igénylőknek vagy támogatott személyeknek legalább 50%-os tulajdoni hányaddal kell rendelkezniük. Házaspár és élettársak esetén a lakásban mindkét félnek az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonjoggal kell rendelkeznie. A lakásban az igénylőn vagy támogatott személyen kívül csak az általa eltartott gyermek szerezhethet tulajdont.

A rendelet által részletesen meghatározott esetekben a kedvezmény igénybevételeként akadály lehet, ha a támogatottak lakástulajdonnal, állandó lakáshasználati joggal rendelkeznek.

Ha az igénylő vagy a vele együtt költöző a családok otthonteremtési kedvezménye igénylését megelőző 5 éven belül értékesített lakást, illetve tulajdoni hányadot, annak eladási árát a bekerülési költség vagy a vételár kiegyenlítésére kell felhasználnia. Az összeg csökkentésére a törvény részletesen körülírt esetekben lehetőséget ad.

Az igénylőnek vagy házastársának, élettársának legalább 180 napja folyamatosan társadalombiztosított ellátottnak kell lennie. Az igénylőnek nem lehet továbbá az adó- és vámhatóságnál nyilvántartott köztartozása.

Készítette:

Dr. Vaskó Katalin ügyvéd

3525 Miskolc, Madarász Viktor u.13. II. lph., 2 em. /207.

Tel.: +36 30 838 1525

E-mail: vaskokatalin@gmail.com

Az igénylőnek vállalnia kell, hogy a családok otthonteremtési kedvezményével érintett lakásban életvitelszerűen kíván tartózkodni.

A családok otthonteremtési kedvezményének mértéke

Mitől függ a kedvezmény mértéke:

Az otthonteremtési kedvezmény mértéke függ a gyermekek számától, az érintett lakás hasznos alapterületétől és energetikai minőségétől:

a) egy gyermek esetén, amennyiben a családok otthonteremtési kedvezményével érintett lakás hasznos alapterülete

aa) legalább 40 m², de nem haladja meg az 55 m²-t, 500 000 Ft,

ab) 55 m²-t meghaladja, 600 000 Ft,

b) két gyermek esetén, amennyiben a családok otthonteremtési kedvezményével érintett lakás hasznos alapterülete

ba) legalább 50 m², de nem haladja meg a 65 m²-t, 800 000 Ft,

bb) 65 m²-t meghaladja, de nem haladja meg a 80 m²-t, 1 000 000 Ft,

bc) 80 m²-t meghaladja, 1 300 000 Ft,

c) három gyermek esetén, amennyiben a családok otthonteremtési kedvezményével érintett lakás hasznos alapterülete

ca) legalább 60 m², de nem haladja meg a 75 m²-t, 1 200 000 Ft,

cb) 75 m²-t meghaladja, de nem haladja meg a 90 m²-t, 1 500 000 Ft,

cc) 90 m²-t meghaladja, 2 000 000 Ft,

d) négy vagy annál több gyermek esetén, amennyiben a családok otthonteremtési kedvezményével érintett lakás hasznos alapterülete

da) legalább 70 m², de nem haladja meg a 85 m²-t, 1 600 000 Ft,

db) 85 m²-t meghaladja, de nem haladja meg a 100 m²-t, 2 000 000 Ft,

dc) 100 m²-t meghaladja, 2 500 000 Ft.

Készítette:

Dr. Vaskó Katalin ügyvéd

3525 Miskolc, Madarász Viktor u.13. II. lph., 2 em. /207.

Tel.: +36 30 838 1525

E-mail: vaskokatalin@gmail.com

A családok otthonteremtési kedvezménye fentiekben meghatározott összegét

- a) „A” (energiatakarékos) energetikai minősítési osztály esetén 1,1-es,
- b) „A+” (fokozottan energiatkarékos) energetikai minősítési osztály esetén 1,2-es, vagy
- c) alacsony energiafogyasztású lakás esetén 1,3-as szorzószám alkalmazásával kell megállapítani.

Az épített, vásárolt vagy bővített lakás hasznos alapterülete nem haladhatja meg a 160 m²-t.

A családok otthonteremtési kedvezménye később született gyermek után igényelhető összege - az épített, vásárolt vagy bővített lakás hasznos alapterületétől és energetikai minősítési osztályától függetlenül - gyermekenként 400 000 Ft.

Megelőlegezett családok otthonteremtési kedvezménye szabályai

Megelőlegezett család: fiatal házaspár - a meglévő gyermekei számától függetlenül - legfeljebb két születendő gyermekvállalása esetén.

A gyermekvállalás teljesítésére előírt határidő:

- egy gyermek vállalása esetén 4 év,
- két gyermek vállalása esetén 8 év.

A gyermekvállalásra vonatkozó határidő a terhesség időszakára egyszer meghosszabbodik, ha a fiatal házaspár a terhességet orvosi bizonyítvánnyal a vállalási határidő lejártáig a hitelintézetnek igazolja.

A *gyermekvállalás örökbefogadással* is teljesíthető. Ez esetben a gyermekvállalási határidő 2 évvel meghosszabbodik, ha a fiatal házaspár az örökbefogadásra vonatkozó alkalmasságot megállapító határozatot a hitelintézet részére a gyermekvállalás teljesítésére vonatkozó határidő lejártáig bemutatja.

Mi történik, ha a gyermekvállalás nem vagy csak részben teljesül

Ha a fiatal házaspár gyermekvállalását nem vagy csak részben teljesíti, úgy a vállalt, de meg nem lévő gyermekek után járó **családok otthonteremtési kedvezménye összegét** - a gyermekvállalási határidő leteltét követő 60 napon belül – az igénybevétel napjától számított Ptk. szerinti késedelmi kamattal növelten - **vissza kell fizetni.**

Mikor nem kell visszafizetni a családok otthonteremtési kedvezményét

Ha a vállalt gyermek azért nem születik meg, mert

- a házastársak egyike elhunyt,
 - a gyermek megszületését a házastársak egyikének a családok otthonteremtési kedvezménye igénybevételéről szóló szerződés megkötését követően megváltozott munkaképességű személlyé válása következtében nem vállalták,
 - a gyermek a terhesség 24. betöltött hetét követően halva születik, vagy
 - a vállalt első gyermeknek a rendeletben meghatározott fogyatékosága van
- az állam a támogatott személynek a hitelintézethez benyújtott kérelemre a gyermekvállalást teljesítettnek tekinti.

Ha azonban a kérelmet nem nyújtják be határidőig, a vállalt gyermekek után igénybe vett családok otthonteremtési kedvezménye összegét - az igénybevétel napjától számított, a Ptk. szerinti késedelmi kamattal növelten - vissza kell fizetni.

Később született gyermek esetén alkalmazandó szabályok

Lakáscélú hitelintézeti kölcsönszerződésből eredő tartozás törlesztésére családok otthonteremtési kedvezményét igényelhet a családok otthonteremtési kedvezményét korábban született gyermeke után igénybevevő a később született gyermeke után is, a lakáscélú hitelintézeti kölcsönszerződés megkötésének időpontjában érvényes összegben és feltételek szerint.

A családok otthonteremtési kedvezménye igénybevételének eljárási szabályai

Hol lehet igényelni a családok otthonteremtési kedvezményét:

A családok otthonteremtési kedvezménye hitelintézettől igényelhető.

Mikor lehet benyújtani az igényt a kedvezményre:

A családok otthonteremtési kedvezményére való jogosultság megállapítását és mértékének meghatározását új vagy használt *lakás vásárlása esetén* az adásvételi szerződés megkötését követő 120 napon belül, *építés esetén* a használatbavételi engedély kiadását vagy a használatbavétel tudomásulvételét megelőzően, *bővítés esetén* a bővítési munkálatok megkezdése előtt kell kérni a hitelintézettől.

Ha az igénylő a fenti határidőn belül nem él a családok otthonteremtési kedvezménye igénylésének lehetőségével, arra a határidő lejártát követően már nem tarthat igényt.

Kell-e fizetni a jogosultság elbírálásáért:

A hitelintézet a támogatott személytől a családok otthonteremtési kedvezményére való jogosultság elbírálásért a családok otthonteremtési kedvezménye összegének 1,5%-ának megfelelő, de legfeljebb 30 ezer forint, az értékbecslés és a helyszíni szemle díját nem tartalmazó bírálati díjat kérhet. Amennyiben a támogatott személy a hitelintézettől lakáscélú kölcsönt is igényelt, a családok otthonteremtési kedvezményére való jogosultság elbírálásért és folyósításáért a hitelintézet díjat vagy egyéb ellenszolgáltatást nem számíthat fel.

Mit tehet az igénylő, ha a hitelintézet elutasítja a kérelmét:

A hitelintézet a családok otthonteremtési kedvezménye nyújtását nem tagadhatja meg, ha az igénylő a személyi és egyéb feltételeknek megfelel és a lakáscélját kölcsön igénybevétele nélkül meg tudja valósítani.

Amennyiben lakáscélját az igénylő kölcsön igénybevételeivel tudja megvalósítani, úgy a családok otthonteremtési kedvezménye abban az esetben igényelhető, ha a hitelintézet az igénylőt az igényelt kölcsön felvételéhez hitelképesnek minősíti.

Amennyiben az igénylő a kérelem elutasításával nem ért egyet, a hitelintézet írásbeli elutasításának az igénylő általi kézhezvételétől számított 15 napon belül a családok otthonteremtési kedvezményére jogosító feltételeknek való megfelelés megállapítását kérheti a kormányhivattaltól. Első fokon a kormányhivatal, másodfokon a Kincstár jár el.

Készítette:

Dr. Vaskó Katalin ügyvéd

3525 Miskolc, Madarász Viktor u.13. II. lph., 2 em. /207.

Tel.: +36 30 838 1525

E-mail: vaskokatalin@gmail.com

A családok otthonteremtési kedvezménye összegének folyósítása

A családok otthonteremtési kedvezménye összegének folyósítása az alábbiak szerint történik:

- *új lakás építése vagy bővítés esetében* készültségi fokkal arányosan, utólagosan és a családok otthonteremtési kedvezménye utolsó részletét a használatbavételi engedély vagy a használatbavétel tudomásulvételét igazoló hatósági bizonyítvány, vagy nem építési engedélyköteles bővítés esetén a munkálatok befejezéséről szóló teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozat hitelintézet részére történő bemutatását követően;

- *új vagy használt lakás vásárlása esetén* az adásvételi szerződés megkötését követően, egy összegben.

A folyósítás akkor kezdhető meg, ha az építtető támogatott személy a családok otthonteremtési kedvezményén és a hitelintézeti kölcsönön kívül saját erejét az új lakás építésére vagy a bővítésre már felhasználta.

A családok otthonteremtési kedvezménye igénybevételével 10 évig terjedő időszakra az állam javára jelzálogjog, valamint annak biztosítására elidegenítési és terhelési tilalom kerül bejegyzésre.

Készítette:

Dr. Vaskó Katalin ügyvéd

3525 Miskolc, Madarász Viktor u.13. II. lph., 2 em. /207.

Tel.: +36 30 838 1525

E-mail: vaskokatalin@gmail.com

Közérthető magyarázat

**a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltageásról szóló
törvény**

Készítette:

Dr. Vaskó Katalin ügyvéd

3525 Miskolc, Madarász Viktor u.13. II. lph., 2 em. /207.

Tel.: +36 30 838 1525

E-mail: vaskokatalin@gmail.com

6. 2009. évi LXXII. törvény a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról

Mi minősül hozzátartozók közötti erőszaknak:

- a bántalmazó által elkövetett olyan *tevékenység*, amellyel a bántalmazott életét, testi és lelki egészségét, méltóságát, szexuális önrendelkezéshez való jogát súlyosan és közvetlenül veszélyezteti;
- a bántalmazó által megvalósított olyan *mulasztás*, amellyel a bántalmazott életét, testi és lelki egészségét, méltóságát súlyosan és közvetlenül veszélyezteti.

Ki lehet bántalmazó:

Bántalmazó csak olyan hozzátartozó lehet, aki cselekvőképes, vagyis a 18. életévét betöltötte, és a bíróság nem helyezte gondnokság alá.

Bántalmazó nemcsak az lehet, aki a hozzátartozók közötti erőszakot megvalósítja, hanem az is, akire tekintettel a hozzátartozók közötti erőszakot más megvalósítja, feltéve, hogy ezzel a bántalmazó egyetért.

Ki minősül hozzátartozónak:

A törvény alkalmazásában hozzátartozók az alábbiak: a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, a testvér házastársa, a volt házastárs, a volt élettárs, a bejegyzett élettárs, a volt bejegyzett élettárs, a gondnok, a gondnokolt, a gyám, a gyámolt.

Mely személyek, intézmények kötelesek jelezni, ha hozzátartozók közötti erőszak veszélyét észlelik:

Az alábbi intézmények és személyek kötelesek jelezni a családvédelmi koordinációért felelős szervnek, ha hozzátartozók közötti erőszak veszélyét észlelik, ezzel is hozzájárulva annak megelőzéséhez:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ, gyermekjóléti szolgálat, gyermekjóléti központ, gyermekek vagy családok átmeneti otthona,
- a közoktatási intézmények, így különösen a nevelési-oktatási intézmény, a nevelési tanácsadó,
- a gyámhatóság,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, alapítványok.

A fenti intézményeken túl azonban más is tehet jelzést.

A családvédelmi koordinációért felelős szerv eljárása:

A bántalmazott kérelmére indult eljárás esetén:

A családvédelmi koordinációért felelős szerv a bántalmazottat kérelmére személyesen meghallgatja. Ebben az esetben a bántalmazó meghallgatására is sor kerül azzal, hogy a bántalmazott kérelmére a bántalmazót és a bántalmazottat külön-külön kell meghallgatni. A bántalmazott kérelmére arról is megfelelően gondoskodni kell, hogy a bántalmazó a személyes meghallgatást közvetlenül megelőző és azt közvetlenül követő időben se lépessen kapcsolatba a bántalmazottal.

Eljárás hozzátartozók közötti erőszak veszélye miatt tett jelzés esetén:

A családvédelmi koordinációért felelős szerv a hozzátartozók közötti erőszak, vagy annak veszélye miatt tett jelzés fogadását követően a bántalmazottat és a bántalmazót személyes meghallgatás érdekében történő megjelenésre hívhatja fel. A bántalmazó és a bántalmazott köteles a családvédelmi koordinációért felelős szerv felhívásában megjelölt helyen és időpontban megjelenni. A bántalmazott védelmére az előbbieken írt szabályok (külön meghallgatás, kapcsolatbalépés megakadályozása) ez esetben is megfelelően irányadóak.

Milyen segítséget nyújt a családvédelmi koordinációért felelős szerv:

A családvédelmi koordinációért felelős szerv tájékoztatást ad a bántalmazottnak a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható intézkedésekről, a bántalmazottat megillető jogosultságokról, a család és a gyermekek védelmét szolgáló szociális intézményrendszerről és szolgáltatásokról, valamint arról, hogy a hozzátartozók közötti erőszak miatt helye van-e büntető- vagy szabálysértési eljárás megindításának, továbbá a hamis vád következményeiről. A bántalmazott kérelmére a családvédelmi koordinációért felelős szerv gondoskodik arról, hogy a bántalmazott jogi, egészségügyi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget kapjon.

A családvédelmi koordinációért felelős szerv tájékoztatást ad a bántalmazónak a hozzátartozók közötti erőszak folytatásának következményeiről.

A családvédelmi koordinációért felelős szerv tájékoztatja a bántalmazottat és a bántalmazót az igénybe vehető terápiás kezelésekről és más segítségnyújtási, konfliktuskezelő lehetőségekről. Ezek eléréséhez igény szerint segítséget ad.

A családvédelmi koordinációért felelős szerv a személyes meghallgatáson elhangzottakat jegyzőkönyvbe foglalja és - a bántalmazott akaratának figyelembevételével - megteszi a szükséges intézkedéseket a hozzátartozók közötti erőszak megelőzése vagy megszakítása érdekében.

A családvédelmi koordinációért felelős szerv az eljárásáról és a feltárt tényekről haladéktalanul tájékoztatja a rendőrséget.

Készítette:

Dr. Vaskó Katalin ügyvéd

3525 Miskolc, Madarász Viktor u.13. II. lph., 2 em. /207.

Tel.: +36 30 838 1525

E-mail: vaskokatalin@gmail.com

Ideiglenes megelőző és megelőző távoltartás

Miben korlátozza a bántalmazót az ideiglenes megelőző távoltartás és a megelőző távoltartás:

Az ideiglenes megelőző távoltartás, valamint a megelőző távoltartás átmenetileg korlátozza a bántalmazó tartózkodási szabadságát, a tartózkodási hely szabad megválasztásának jogát, szülői felügyeleti jogát, valamint gyermekével való kapcsolattartási jogát.

Akivel szemben ideiglenes megelőző távoltartást, illetve megelőző távoltartást rendeltek el, a távoltartás hatálya alatt köteles

- magát távol tartani a bántalmazottól,
- magát távol tartani a bántalmazott életvitelszerű tartózkodására szolgáló ingatlantól,
- magát távol tartani az ideiglenes megelőző távoltartó határozatban, illetve a megelőző távoltartó határozatban megjelölt más személytől, és
- tartózkodni attól, hogy a bántalmazottal közvetlenül vagy közvetve érintkezésbe lépjen.

Az ideiglenes megelőző távoltartó határozat, illetve megelőző távoltartó határozat a bántalmazó más jogszabály vagy szerződés alapján fennálló tartási, valamint a bántalmazottal közösen használt ingatlan fenntartására vonatkozó fizetési kötelezettségeit nem érinti.

Ugyanazon bántalmazóval szemben ugyanaz a bántalmazott csak akkor kérheti újból ideiglenes megelőző távoltartás, illetve megelőző távoltartás elrendelését, ha elrendelésük feltételei ismételten megvalósulnak.

Ideiglenes megelőző távoltartás

Mely szerv rendeli el az ideiglenes megelőző távoltartást:

Az ideiglenes megelőző távoltartást a rendőrség rendeli el.

Kiknek a bejelentése alapján rendeli el a rendőrség az ideiglenes megelőző távoltartást:

- helyszíni intézkedése során észlelt hozzátartozók közötti erőszakra vonatkozó tények alapján hivatalból,
- a bántalmazott, illetve a bántalmazott közeli hozzátartozója és hozzátartozója, valamint bejegyzett élettársa bejelentése alapján,
- törvényben meghatározott munkakörben foglalkoztatott személynek a - feladatai ellátása során tudomására jutott, a hozzátartozók közötti erőszakra vonatkozó tények miatt tett – bejelentése alapján,
- a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó egészségügyi szolgáltatást nyújtónak, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatónak, közoktatási intézménynek a - gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében törvényben meghatározott feladatai ellátása során tudomására jutott, a hozzátartozók közötti erőszakra vonatkozó tények miatt tett – bejelentése alapján.

Mikor rendel el a rendőrség ideiglenes megelőző távoltartást:

A rendőrség az ideiglenes megelőző távoltartást akkor rendeli el, ha az eset összes körülményéből, így különösen a bántalmazó és a bántalmazott által előadott tényekből, a hozzátartozók közötti erőszak helyszínéből, a hozzátartozók közötti erőszakra utaló jelekből, a bántalmazó és a bántalmazott magatartásából és egymáshoz való viszonyából a hozzátartozók közötti erőszak elkövetésére megalapozottan lehet következtetni.

Mennyi ideig tart az ideiglenes megelőző távoltartás:

Az ideiglenes megelőző távoltartást a rendőrség 72 órára rendeli el.

A rendőrség a bántalmazott kérelmére védelmi tanúsítvány állít ki.

Mennyi időn belül hozza meg a rendőrség a távoltartó határozatot:

A rendőrség az ideiglenes megelőző távoltartó határozatot haladéktalanul, a helyszínen köteles meghozni.

A rendőrség a védelmi tanúsítványt helyszíni intézkedés esetén a helyszínen, vagy ha annak feltételei nem adóttak, a helyszíni eljárás időpontjától számított legkésőbb 12 órán belül állítja ki.

A rendőrség az ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésével egyidejűleg az arra illetékes járásbíróságnál kezdeményezi a megelőző távoltartás elrendelését.

Az ideiglenes megelőző távoltartó határozatban előírt kötelezettségek megszegése szabálysértést valósít meg.

A rendőrség értesítése alapján a távoltartó határozat meghozatalát követő huszonnégy órán belül a családsegítő szolgálat, együtt élő kiskorú hozzátartozó esetében a gyermekjóléti szolgálat köteles a bántalmazottat és a bántalmazót felkeresni és velük segítő kapcsolatot kezdeményezni, illetve a kiskorút veszélyeztető helyzet megszüntetése érdekében intézkedni.

Megelőző távoltartás

Mely szerv rendeli el a megelőző távoltartást:

A megelőző távoltartás elrendeléséről a bíróság nemperes eljárásban dönt.

Ki kérheti megelőző távoltartás elrendelését:

- a rendőrség hivatalból, ha ideiglenes megelőző távoltartást rendelt el, továbbá
- a bántalmazott, illetve a bántalmazottnak közeli hozzátartozója és hozzátartozója, valamint bejegyzett élettársa.

Mennyi időn belül dönt a bíróság:

Az eljárást hivatalból indult eljárás esetén a rendőrség által elrendelt ideiglenes megelőző távoltartás kezdő időpontjától számított három napon belül, kérelemre indult eljárás esetén a kérelem beérkezésétől számított három munkanapon belül le kell folytatni.

Mikor rendeli el a bíróság a megelőző távoltartást:

A megelőző távoltartást a bíróság akkor rendeli el, ha az eset összes körülményéből, így különösen a bántalmazó és a bántalmazott által előadott

tényekből, a hozzátartozók közötti erőszakra utaló jelekből, a bántalmazó és a bántalmazott magatartásából és viszonyából a hozzátartozók közötti erőszak elkövetésére megalapozottan lehet következtetni.

Mennyi ideig tart a megelőző távoltartás:

A megelőző távoltartást a bíróság legfeljebb hatvan napra rendelheti el.

A távoltartó határozat szabályainak megszegése elzárással is büntethető szabálysértést valósít meg.

A megelőző távoltartás elrendelésével egyidejűleg - a bántalmazott erre irányuló kérelmére - a bíróság védelmi tanúsítványt állít ki.

Készítette:

Dr. Vaskó Katalin ügyvéd

3525 Miskolc, Madarász Viktor u.13. II. lph., 2 em. /207.

Tel.: +36 30 838 1525

E-mail: vaskokatalin@gmail.com